

NATUURHISTORISCHE EN ANDERE NOTITIES NATURAL HISTORY AND OTHER NOTES

Privé uitgave: H.K. Mienis, Kibboets Netzer Sereni, IL-7039500, Israël
Privately published: H.K. Mienis, Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500, Israel

Downloadable from: http://israel-nature-site.com/?page_id=1872%E2%80%8F

INHOUD-CONTENTS

Voorwoord – Preface.....	2
Mienis, H.K., Mienis, D. & Mienis, S.: Encounters with terrestrial beetles in kibbutz Netzer Sereni, 4. Observations dealing with the "Levant Bee wolf" <i>Trichodes affinis</i>	3
Mienis, H.K.: Encounters with terrestrial beetles in kibbutz Netzer Sereni, 5. Crowding of <i>Oxythyrea neomi</i> on the flowers of <i>Silybum marianum</i>	6
Mienis, D. & Mienis, H.K.: The spitting bug <i>Cercopis intermedia</i> in the vicinity of kibbutz Netzer Sereni	7
Mienis, H.K.: Waar komt de Aziatische korfmossel <i>Corbicula fluminea</i> in het binnenland van Friesland voor?	9
Mienis, H.K. & Mienis, D.: Another orchid in the fields of Kibbutz Netzer Sereni, Israel	12
Mienis, H.K.: Vondsten van Oorwormen - Dermaptera in Friesland	14

Voorwoord

Dit 27ste nummer van 'Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes' bevat zes korte notities gebaseerd op vondsten, waarnemingen of studies gedaan in Nederland of Israël.

Deze nieuwsbrief is voorlopig gepland als een kwartaal uitgave. Van elk nummer zullen 50 gelijktijdig gedrukte exemplaren verschijnen die voornamelijk bestemd zijn voor bibliotheken van instituten en museums. Elk nummer is ook gratis elektronisch verkrijgbaar via de website van mijn collega en vriend Oz Rittner:

http://israel-nature-site.com/?page_id=1872%E2%80%8F

Hoewel deze uitgave geheel voldoet aan de eisen die de 'Internationale Commissie voor Zoologische Naamgeving' gesteld heeft voor een wetenschappelijk tijdschrift, zullen in dit tijdschrift geen artikelen gepubliceerd worden die van invloed zijn op de naamgeving van een of andere wetenschappelijke eenheid.

Artikelen mogen overgenomen worden mits de schrijver daarover geïnformeerd is en de bron genoemd wordt.

Deze publikatie wordt geïndexeerd in de Zoological Record.

Ondertussen heeft deze publikatie een officieel 'International Serial Standard Number' ontvangen:

ISSN 2518-5705

Preface

This 27th issue of 'Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes' contains six short notes based on finds, observations or studies made in the Netherlands or Israel.

This newsletter is planned for the meantime as a quarterly. Of each number 50 simultaneously printed copies will appear which are primarily intended for libraries of institutes and museums. Each issue is downloadable free of charge by means of the website of my colleague and friend Oz Rittner:

http://israel-nature-site.com/?page_id=1872%E2%80%8F

Although this publication meets the standards of a permanent scientific journal as stipulated by the 'International Commission for Zoological Nomenclature' no articles will be published in this journal which will influence the nomenclature of a certain taxonomic unit.

Articles may be reprinted on the understanding that the author is informed about it and the source mentioned.

This publication is being indexed in the Zoological Record.

In the meantime this publication has received an official 'International Serial Standard Number':

ISSN 2518-5705

**Encounters with terrestrial beetles in kibbutz Netzer Sereni, 4.
Observations dealing with the "Levant Bee wolf" *Trichodes affinis***

Henk K. Mienis, Dana Mienis & Shai Mienis

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

mienis@netzer.org.il danamienis@hotmail.com shayshoo@gmail.com

Ontmoetingen met terrestrische kevers in kibboets Netzer Sereni, 4.

Waarnemingen betreffende de "Levantijnse bijenwolf" *Trichodes affinis*

Tegen het eind van de regenperiode in Israël, wanneer in het Mediterrane gebied overal de Ganzenbloem *Glebionis coronarium* (voorheen *Chrysanthemum coronarium*) het landschap geel kleurt, kan men op deze bloemen dikwijls een heel fraaie "Levantijnse bijenwolf" aantreffen: *Trichodes affinis*. Deze kever wordt zo genoemd omdat de larven zich onder andere voeden met het broed van wilde bijen. De Nederlandse naam wordt hier tussen aanhalingstekens geschreven omdat het geen officiële naam betreft en ook omdat onder de wespen zich een soort bevindt die Bijenwolf *Philanthus triangulum* genoemd wordt vanwege het feit dat het predatie uitoefent op bijen.

When the edges of the fields are being colored yellow because of the profusion of flowering Crown daisy *Glebionis coronarium* (old *Chrysanthemum coronarium*) then you may encounter now and then among the thousands of Chafer beetles *Oxythyrea* species a beautifully colored Checkered beetle or "Levant Bee wolf" *Trichodes affinis* (Fig. 1).

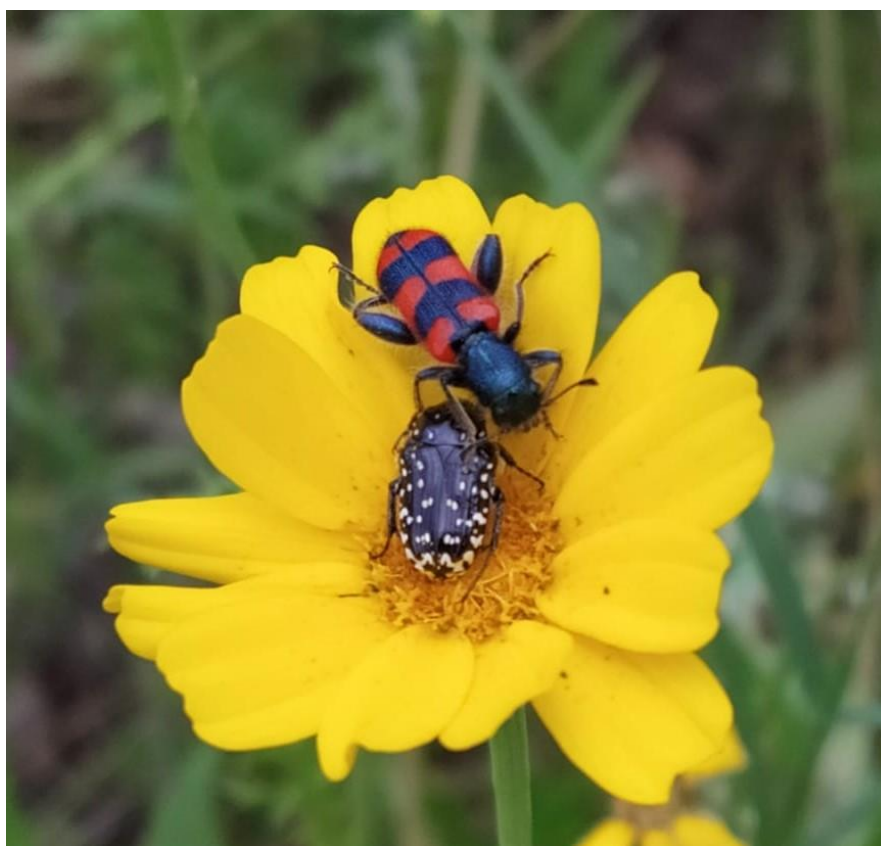

Fig. 1: A Crown daisy *Glebionis coronarium* visited by a Chafer beetle *Oxythyrea neomi* (in the center of the flower) and the "Levant Bee wolf" *Trichodes affinis*

Photo Shai Mienis

Shai Mienis photographed this encounter in the so-called Bicycle Park of Nes Ziyona adjacent to kibbutz Netzer Sereni on the 22nd of March 2020. The next morning Dana, Nir and Henk Mienis brought a visit to the same area where another specimen could be photographed on a Crown daisy (Fig. 2).

Fig. 2.: A "Levantine Bee wolf" *Trichodes affinis* on a Crown daisy *Glebionis coronarium*
(Photo Dana Mienis)

On the 24th of March these beetles were also seen on Crown daisies along the edges of the so-called "Land of the Anemones" by Henk Mienis.

A quite similar species of these Checkered beetles of the family Cleridae occurring in Western Europe *Trichodes apiaries*, has received the common name Bee wolf because the larvae of it are feeding on the brood of Wild bees (Brakman, 1955; Harde & Severa 1982; Roodbergen, 2019). The species seen in Netzer Sereni *Trichodes affinis* differs slightly from *Trichodes apiaries* in minor aspects of its color pattern. In their behavior, especially that of the larvae, they are as predacious as their European counterparts (Coulon, 1993).

The common name "Levantine Bee wolf" is somewhat debatable because also a rather predacious wasp *Philanthus triangulum*, belonging to the Bee-hunters or Bee-killer wasps, is carrying the common name: Bee-wolf

Acknowledgement

We like to thank Oz Rittner (the Steinhardt Museum of Natural History, Tel Aviv University) for confirming the identity of *Trichodes affinis* and for carrying out the identification of *Oxythyrea noemi*.

References

- Brakman, P.J., 1955. Kevers en hoe deze te determineren. Natuurhistorische Bibliotheek, 10: 132 pp. Uitgeverij Breughel, Amsterdam & Mertens & Stappaerts, Antwerpen.
- Coulon, G., 1993. Family Cleridae. In Y. Kugler (Ed.): [Insects]. [Plants and Animals of the Land of Israel], 3: 182-183. Publishing House Ministry of Defense and the Society for the Protection of Nature, Israel. [in Hebrew]
- Harde, K.W. & Severa, F., 1982. Thieme's kevergids. 317 pp. B.V. W.J. Thieme & Cie, Zutphen.
- Roodbergen, S.P., 2019. Kevers – Fryske Natoergids. 224 pp. It Fryske Gea & Wijdemeer, Ljouwert.

CORRECTION

In the 25th issue of Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes an error has occurred in the numbering of the serial publication: "Encounters with terrestrial beetles in kibbutz Netzer Sereni" printed on pages 9-10. The correct title should read:

Encounters with terrestrial beetles in kibbutz Netzer Sereni, 3. A note dealing with the Lesser stag beetle *Dorcus parallelipedus*.

**Encounters with terrestrial beetles in kibbutz Netzer Sereni, 5.
Crowding of *Oxythyrea neomi* on the flowers of *Silybum marianum***

Henk K. Mienis

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

mienis@netzer.org.il

Ontmoetingen met terrestrische kevers in kibboets Netzer Sereni, 5.

Massaal voorkomen van *Oxythyrea neomi* op de bloemen van *Silybum marianum*

Tegen het einde van de regenperiode in Israël verschijnen plotseling duizenden "meikevers" op de bloeiende planten. Om daar een indruk van te krijgen druk ik hier een foto af van kevers allen behorende tot de soort *Oxythyrea neomi* die de bloem van een Maria of Melk distel *Silybum marianum* bezoeken.

Towards the end of the rainy period in Israel suddenly thousands of Chafer beetles appear and settle on the flowering plants. In order to get an impression of such an event I publish a photograph of one of these beetle species *Oxythyrea neomi* crowding on a flower of the Maria or Milk thistle *Silybum marianum* taken in the "Land of the Anemones" in kibbutz Netzer Sereni on 30 March 2020.

The spitting bug *Cercopis intermedia* in the vicinity of kibbutz Netzer Sereni

Dana Mienis & Henk K. Mienis

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

danamienis@hotmail.com & mienis@netzer.org.il

Het Spuugbeestje *Cercopis intermedia* in de omgeving van kibboets Netzer Sereni

Tientallen volwassen exemplaren van de Schuimcicade of het Spuugbeestje *Cercopis intermedia* werden aangetroffen op grassen in het fietspark van Nes Ziyona nabij kibboets Netzer Sereni. Soorten uit het geslacht *Cercopis* worden ook wel Bloedcicaden genoemd vanwege de bloedrode vlekken op een zwarte achtergrond van de volwassen exemplaren. De nimfen van deze cicade soort voeden zich met de sappen die ze uit de wortels en grashalmen zuigen. Om uitdroging tijdens hun ontwikkeling tegen te gaan en ook als mogelijke bescherming tegen vijanden, scheiden de nimfen een kleverige stof af die opgeblazen wordt tot schuim dat heel veel lijkt op klodders spuug.

During walks in the fields of Netzer Sereni we have heard numerous complaints that people seem to spit constantly on the plants, because often at the base of especially grasses a large amount of spit is seen. It takes usually quite some time to explain that not human beings are producing the spittle but the juveniles of a tiny insect belonging to the Spitting bug family Cercopidae (Klein, 1993).

During a walk in the Bicycle Park of Nes Ziyona near kibbutz Netzer Sereni on 23rd of March 2020 we noticed in a particular part of the park numerous adult specimens of a medium sized coal black cicada with bright red irregular spots (Fig. 1).

Fig. 1: The Blood cicada or Spitting bug *Cercopis intermedia*
(Photo Dana Mienis)

Some were present in pairs while others were sitting alone on the grasses. With the help of the photographs and the website of Oz Rittner we were able to identify them as belonging to the Blood-cicada *Cercopis intermedia*, Fam. Cercopidae.

In deed the larvae of this spitting bug are feeding on the roots and lower parts of mainly grasses. In order not to dry out and to protect them from predation they produce a sticky substance which is blown up to a foamy substance resembling the offensive blobs of spittle.

Acknowledgement

We like to thank Oz Rittner (the Steinhardt Museum of Natural History, Tel Aviv University) for conforming our identification of the Spitting bug.

Reference

Klein, M., 1993. [Cercopidae.] In Y. Kugler (Ed.): [Insects,] [Plants and Animals of the Land of Israel], 3: 128-129. Publishing House Ministry of Defense and the Society for the Protection of Nature, Israel. [in Hebrew]

Website

israel-nature-site.com/?page_id=3195

Waar komt de Aziatische korfmossel *Corbicula fluminea* in het binnenland van Friesland voor?

Henk K. Mienis

Kibboets Netzer Sereni, IL-7039500 Israël

mienis@netzer.org.il

Where else does the Asian clam *Corbicula fluminea* occur within the mainland of Friesland?

The invasive *Corbicula fluminea* has been reported from three/four widely separated localities within the interior of the province Friesland in the Netherlands. This raises the question where else does this exotic species occur in this water rich province?

In de herfst van 2019 trof ik een groot aantal Aziatische korfmossels *Corbicula fluminea* (Fig. 1) aan in de Jonkersloot aan de west-zijde van natuurgebied de Famberhorst in Joure, de Fryske Marren (Mienis, 2020). Deze mosseltjes waren natuurlijk reeds bekend uit aanspoelsel van het IJsselmeer langs de kust van Friesland. Zij kunnen een lengte behalen van 45 mm en de concentrische ribben zijn reeds aanwezig op heel kleine exemplaren. Korfmossels zijn veel steviger dan de lokale Hoornschalen (*Sphaerium*) en Erwtmossels (*Pisidium*).

Fig. 1: De Aziatische korfmossel *Corbicula fluminea*
Foto Oz Rittner

Het blijkt echter niet de eerste vermelding te zijn van deze invasieve soort uit het binnenland van Friesland, want op de Anemoon verspreidingsatlas van deze soort staat een rode stip voor de Aziatische korfmossel in het gebied van de Kuinder of Tjonger.

Dat riviertje vormt de zuid-oost grens van de gemeente de Fryske Marren met de gemeente Weststellingwerf.

Tijdens het schrijven van het artikel voor Spirula verscheen op waarneming.nl een vermelding van nog een vondst van deze Korfmossel in Friesland. Sander Veenstra, boswachter bij Natuurmonumenten, trof op 4 februari 2020 een vers doublet aan midden in een weiland behorende tot het weidevogelreservaat Skrok ten zuidwesten van Leeuwarden. Daar deze vermelding niet voorzien was van een foto vroeg ik de waarnemer om meer informatie. Hoewel hij het exemplaar niet had meegenomen bevestigde hij de identificatie aan de hand van een door mij verstrekte foto.

Het exemplaar van Skrok werd op ruime afstand van enig water gevonden daarom opperde Sander Veenstra dat een overvliegende vogel de korfmossel daar waarschijnlijk had laten vallen. Dat is mijns inziens een vrij aannemelijke verklaring want niet alleen waadvogels maar ook meeuwen en kraaien vliegen vaak met een mossel in hun snavel rond om deze op een rustige plek te openen. De vraag luidt dan ook: Waar zou een vogel deze korfmossel gevonden hebben?

Ondertussen heeft Sander Veenstra heel grote aantallen Aziatische korfmossels aangetroffen op de oever van de Bolswardertrekvaart ten noorden van Easterein op 30 maart 2020 (Fig. 2). Deze vindplaats ligt in de omgeving van het weidevogelreservaat Skrok.

Fig. 2: Aziatische korfmossels *Corbicula fluminea* op de oever van de Bolswardertrekvaart
(Foto Sander Veenstra)

Daar tussen de Jonkersloot bij Joure en de Kuinder of Tjonger in het zuid-oosten van de Fryske Marren en het gebied rondom Skrok ten zuidwesten van Leeuwarden geen enkele directe verbinding bestaat, komt de Aziatische korfmossel waarschijnlijk reeds algemeen in het Friese binnenland voor. Mijn vraag luidt dan ook: Waar komt deze invasieve soort elders in Friesland voor?

Dankwoord

Ik dank Sander Veenstra (Natuurmonumenten) voor de gegevens en foto's betreffende zijn vondsten in het Weidevogelreservaat Skrok en langs de Bolswardertrekvaart. Daarnaast dank ik mijn collega Oz Rittner (the Steinhardt Museum of Natural History, Tel Aviv University) voor zijn foto van de Aziatische korfmossel.

Geraadpleegde bron

Mienis, H.K., 2020. Aanvullende gegevens betreffende de molluskenfauna van de Famberhorst in Joure, Friesland. *Spirula*, 423 (in druk).

Internet

ANEMOON Verspreidingsatlas Weekdieren: verspreidingsatlas.nl/S22680

Corbicula fluminea – Waarneming.nl: waarneming.nl/observation/185129314

Another orchid in the fields of Kibbutz Netzer Sereni, Israel

Henk K. Mienis & Dana Mienis

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

mienis@netzer.org.il & danamienis@hotmail.com

Een andere orchidee in de velden van Kibboets Netzer Sereni, Israël

De Roze vlinder orchidee *Orchis papilionacea* bloeit in hetzelfde natuurgebied waar de twee verschillende soorten Bijen-orchideeën werden aangetroffen. In twee andere natuurgebieden waar in het verleden wilde orchideeën werden gezien, werd tevergeefs naar deze interessante planten gezocht.

In the Land of the Anemones where two different Bee-orchids were found (Mienis & Mienis, 2020) grows still another orchid: the Pink Butterfly orchid *Orchis papilionacea* (Fig. 1). It flowers in the same period as the Bee-orchids i.e. in March towards the end of the rainy season. When we photographed the flowers on 7 March 2020 a Scarabaeid beetle: *Tropinota vittula*, was seen sitting on one of the flowers (Fig. 2). Although that beetle has numerous host plants, to encounter it on a Butterfly orchid was a really surprise.

Fig. 1: The Pink Butterfly orchid *Orchis papilionacea*
Photo Dana Mienis

Most probably still other orchids are present in Netzer Sereni or its immediate surroundings. East of the kibbutz, halfway between Netzer Sereni and the Muslim suburb Qiriyat Jawarish of Ramla, another small nature area is hiding within the citrus groves, which is locally called the Anemone Hill.

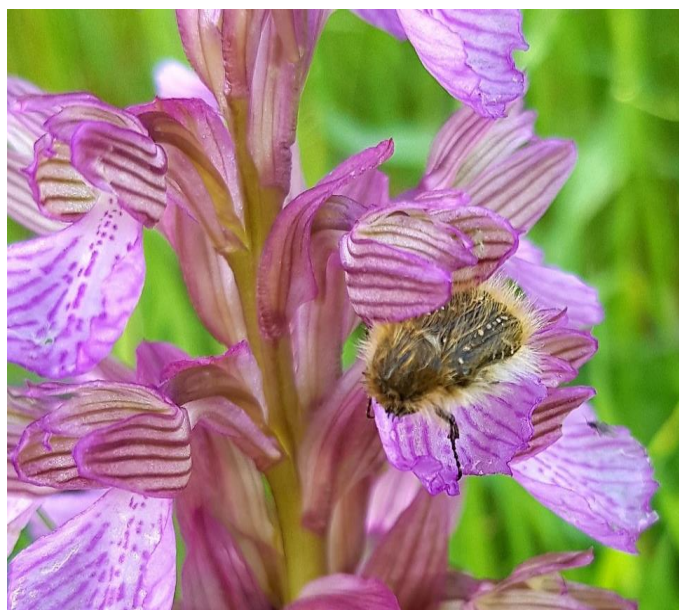

Fig. 2: A Scarabaeid beetle *Tropinota vittula* on a Butterfly orchid
Photo Dana Mienis

At that site both red and always a few white anemones were flowering annually. At the moment only half of the site is still left because its entire eastern part was destroyed for the construction of Road 200 connecting Road 44 with Road 431. The Israel Antiquities Authority carried out a salvage excavation during which a dump of the British Army consisting of beer and liquor bottles was exposed dating back to World War I during the British Mandate (Peretz, 2017). The senior author brought a brief visit to the hill in the spring of 2019. Several very tall orchids were seen but neither photographed nor identified. On the 22nd of March 2020 he searched in vain for a trace of orchids. Instead of that he found the hill heavily damaged by activities of tractors and overgrown by tall annual weeds.

On another place where Orchids had been seen in previous years: the bicycle-park of Nes Ziyona adjacent to Netzer Sereni, we looked in vain for those flowers on the 23rd of March 2020.

References

- Mienis, D. & Mienis, H.K., 2020. Not one but two different species of Bee-orchids in the Land of the Anemones in Kibbutz Netzer Sereni, Israel. *Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes*, 26: 14-16.
- Peretz, A., 2017. Hundreds of liquor bottles belonging to British soldiers from World War I were exposed near Ramla.
antiquities.org.il/article_eng.aspx?module_id=&sec_id=25&subj_id=240&id=4267

Vondsten van Oorwormen - Dermaptera in Friesland

Henk K. Mienis

Kibboets Netzer Sereni, IL-7039500 Israël

mienis@netzer.org.il

Finds of Earwigs – Dermaptera in Friesland

During fieldwork carried out in Friesland only two Earwig species have been observed so far. *Forficula auricularia*, the most common species in the Netherlands, seem to occur also commonly on the Waddensea island Terschelling and in the Fryske Marren (Frisian Lakes), while *Apterigida media* has been encountered only once in a house in Joure, the Fryske Marren.

Al meer dan 20 jaar verblijf ik in het najaar altijd 4-5 weken in Nederland waarvan twee weken op Terschelling. Tijdens deze jaarlijkse bezoeken voer ik gewoonlijk veldwerk uit waarbij weekdieren de meeste aandacht krijgen. Bij het keren van stenen, stukken hout en andere voorwerpen, kom ik vaak andere beestjes tegen waar meestal weinig aandacht aan geschonken wordt zoals landplatwormen en oorwormen. Over mijn waarnemingen aan landplatwormen heb ik geregeld korte verslagen gepubliceerd, maar over oorwormen heb ik slechts een keer iets geschreven over observaties uitgevoerd in de herfst van 2016 op Terschelling (Mienis, 2018).

Verbleef ik tot en met 2016 altijd in Noord-Holland en op Terschelling, sinds 2017 door de verhuizing van mijn familie van Purmerend naar Joure blijven mijn bezoeken nu min-of-meer beperkt tot Friesland. In dit verslag geef ik een kort overzicht van de oorwormen die ik tot nog toe in Friesland heb waargenomen. Deze observaties blijven voorlopig beperkt tot twee gemeentes: het Waddeneiland Terschelling en de Fryske Marren (Friese Meren).

Oorwormen in Nederland

In Nederland komen slechts vijf lokale soorten voor en een geïntroduceerde soort. Het gaat hier om de volgende soorten:

De Gewone oorworm *Forficula auriculata*

De Kleine oorworm *Labia minor*

De Parkoorworm *Apterigyda media*

De Bosoorworm *Chelidurella guentheri* (= *C. acanthopygia* in oude literatuur)

De Zandoorworm *Labidura riparia*

* *Euborellia moesta* (deze exotische soort heeft nog geen Nederlandse naam en is slechts bekend uit kassen in Diergaarde Blijdorp (Kleukers, 2010))

Slechts de Gewone oorworm is algemeen verspreid in Nederland, de meeste andere soorten komen heel lokaal voor.

De vondsten in Friesland

Tot nog toe heb ik slechts twee soorten oorwormen in Friesland waargenomen. De Gewone oorworm schijnt algemeen op Terschelling en in de Fryske Marren voor te komen. De Parkoorworm heb ik slechts op een plek in een huis in Joure aangetroffen. Hieronder volgen de gegevens betreffende mijn waarnemingen.

Forficula auricularia Linnaeus, 1758 – Gewone oorworm (Fig. 1)

Fig. 1: De Gewone oorworm *Forficula auricularia* in dreighouding
(Photo WikiCommons)

Vondsten in de Gemeente Terschelling

HOORN: kerkhof, leg. H.K. Mienis, 21 september 2018 (1 ♂); idem, leg. H.K. Mienis, 22 september 2018 (1 ♀); idem, leg. H.K. Mienis, 26 september 2018 (1 ♂).
OOSTEREND, hoek Duinweg-Badweg, in zaaddoos van papaver, leg. H.K. Mienis, 20 september 2016 (1 ♂); Duinweg 25, in zaaddoos van klaproos, leg. H.K. Mienis, 27 september 2016 (1 ♂); west van "de Heeren van Der Schelling", in zaaddoos van papaver, leg. H.K. Mienis, 29 september 2016 (1 ♂); ten westen van gasontvangststation onder stuk hout in kuiltje in de zandgrond, leg. H.K. Mienis, 17 september 2017: twee exemplaren (1 ♀, 1 ♂); tussen Duinweg en achterzijde landerijen van boerderij "Puur Terschelling", onder grote basalt keien (heel algemeen), leg. H.K. Mienis, 15 september 2019 (1 ♀, 1 ♂).
BOSCHPLAAT, nabij het hek van de Groede, leg. H.K. Mienis, 17 september 2019 (1 ♂);

Vondsten in de Gemeente de Fryske Marren

JOURE, Heremastate, op muur van het stadhuis, leg. H.K. Mienis, 2 september 2017 (1 ♂); idem; in het park onder stuk hout, leg. H.K. Mienis, 6 september 2017 (1 ♂); idem, nabij de grote vijver, leg. H.K. Mienis, 12 oktober 2018 (2 ♂♂); idem, onder stuk hout, leg. H.K. Mienis, 9 oktober 2019 (1 ♂); Famberhorst, leg. H.K. Mienis, 1 oktober 2018 (2 ♀♀); idem, leg. H.K. Mienis, 6 oktober 2018 (1 ♀); idem, leg. H.K. Mienis, 11 oktober 2018 (1 ♀, 1 ♂);
Iepenarboretum, onder stuk hout, leg. H.K. Mienis, 10 september 2019 (1 ♂); Boeresingel 11, in huis, leg. H.K. Mienis, 30 september 2018 (1 ♀).

SINT NICOLAASGA, Wilhelmina-oord, in tuin van het verzorgingstehuis, leg. H.K. Mienis, 3 september 2017 (1 ♂).

***Apterygida media* (Hagenbach, 1822) – Parkoorworm (Fig. 2)**

Fig. 2: De Parkoorworm *Apterygida media*
Foto: Roy Kleukers

Vondst in de Gemeente de Fryske Marren

JOURE, Joure, Boerensingel 11, in slaapkamer, leg. H.K. Mienis, 11 oktober 2019 (1 ♂).

Op plaatsen waar veel paarden gehouden worden, sluit ik niet uit dat daar 's zomers de Kleine oorworm *Labia minor* aangetroffen kan worden, daar die soort zich vaak ophoudt in en op paardenmest.

In de komende jaren hoop ik over meer observaties te beschikken.

Gebruikte literatuur

Kleukers, R.M.J.C., 2010. Dermaptera – Oorwormen. In J. Noordijk, R.M.J.C. Kleukers, E.J. van Nieukerken & A.J. van Loon (Eds.): De Nederlandse Biodiversiteit, 209-210. Leiden.

Mienis, H., 2018. Oorwormen op Terschelling. Rinkelbollen, 2018 (1): 15-16.

Willemse, C. & Kruseman, G., 1971. De in Nederland voorkomende Oorwormen Dermaptera. Wetenschappelijke Mededelingen Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 4: 1-16. 4de Editie. K.N.N.V., Hoogwoud.